

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

36. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

8. ZÁŘÍ 2024

Z obsahu:

O neřestech a ctnostech:

Naděje

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 8. května 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Blahoslavený

František Jan Bonifacio

Libor Rösner
- strana 4 -

Povýšení svatého Kříže

Ke svátku 14. září
- strana 6 -

Rozhovor s Ukřížovaným

- strana 7 -

Nikodém, had a kříž

Ct. Fulton J. Sheen
- strana 8 -

Panna Maria Bolestná

z Chandavily:
Schválení Vatikánu
- strana 10 -

Teoložka srdce

Joachim kardinál Meisner
- strana 11 -

Svatý Jan Berchmans -

vzor mládeže (3)
Koloman Grieger SJ
- strana 12 -

Ikona Povýšení svatého Kříže

O neřestech a ctnostech: Naděje

Katecheze papeže Františka při generální audienci

8. května 2024, náměstí Sv. Petra v Římě

Řím 8,18.23-24

Drazí bratři a sestry! V minulé katechezi jsme začali s úvahami nad teologálními ctnostmi, které jsou tři: víra, naděje a láska. Posledně jsme se zamýšleli nad vírou, dnes je řada na naději. „Naděje je božská ctnost, kterou toužíme po nebeském království a po věčném životě jako po svém štěstí tím, že důvěřujeme Kristovým příslibům

a nespolehneme na své síly, ale na pomoc Ducha Svatého.“ (*Katechismus katolické církve*, 1817)

Tato slova nám potvrzují, že naděje je odpověď, která se nabízí našemu srdci, když v nás vyvstane absolutní otázka: „Co se mnou bude? Jaký je cíl této cesty? Co bude s údělem tohoto světa?“

Všichni si uvědomujeme, že nepříznivá odpověď na tyto otázky vyvolává smutek. Nemá-li životní cesta žádný smysl, je-

-li na jejím začátku a konci nicota, pak se ptáme, proč bychom po ní vůbec měli kráčet: odtud pramení lidské zoufalství, pocit marnosti všeho. A mnozí by se mohli vzbouřit: „Snažil jsem se být ctnostný, rozvážný, spravedlivý, silný, umírněný. Byl jsem také věřícím mužem nebo ženou... K čemu byl můj boj, když tady všechno končí?“ Pokud chybí naděje, hrozí, že se všechny ostatní ctnosti rozpadnou a skončí jako prach. Kdyby neexistoval žádný spolehlivý zítřek, žádný světlý obzor, nezbylo by než konstatovat, že ctnost je marná námaha. „Teprve když je budoucnost jistá jako pozitivní skutečnost, stává se i přítomnost snesitelnou k životu,“ uvedl

Pokračování na str. 5

Všemohoucí věčný Bože, dobře jsi všechno udělal! – Parafrázi závěrečných slov dnešního úryvku z Markova evangelia můžeme vyjádřit svoji vděčnost za dar vykoupení, za Ježíšovu krvavou oběť na kříži. A když bychom i s velkým rozechvěním srdce rozjímali o tomto tajemství spásy zvláště o svátku Povýšení svatého Kříže (14. září).

Projedeme-li si dějiny izraelského národa od Abraháma až po Ježíše, často objevíme, jak Bůh používá jako prostředku k uzdravení velice neobvyklých reálií: vložil prst do uší, dotkl se svojí slinou jazyka – čteme v dnešním evangeliu; udělal ze slin bláto, potřel jím slepému oči a poslal ho umýt se do rybníka Siloe (srov. Jan 9,6-7); skrze proroka Elizea nařídil malomocnému Naamanovi, aby se sedmkrát vykoupal v Jordánu (srov. 2 Král 5,10-14) ... a tak bychom mohli ve výčtu pokračovat dále.

Připomeňme si však ještě jednu významnou událost z putování Izraelitů pouští: velmi hlasitě reptali proti Hospodinu, že je vyvedl z egyptské země, neboť se jim stýskalo po vratké jistotě základního zabezpečení a ztratili trpělivost, naději. (srov. Nm 21,4-9) Bůh na ně poslal jedovaté hady – jaká paralela s jejich jedovatými jazyky! Avšak stalo se ne proto, aby je zahubil, ale aby je opět poučil, že pohnat naději na plnou svobodu v zaslíbené zemi, to je ve své podstatě odmítnutí velkolepého Božího daru, i když v dané chvíli se zdá být lidsky nedosažitelným. Jako lék proti uštknutí vztyčil Mojžíš na Hospodi-

Editorial

nův příkaz měděného hada, na něhož stačilo pohlédnout a člověk nezemřel. Úžasná Boží katecheze!

Ale to není všechno... Měděný had vyvýšený na poušti byl pouhým předobrazem Spasitele Ježíše Krista. Jeho výkupná smrt na kříži je vrcholem spásonosného díla, které se rozhodl nebeský Otec vykonat již po prvním hříchu Adama a Evy. Možná ani nám někdy úplně nedochází, o jak mimořádné, neopakovatelné dílo jde; a jak máme vzdát patřičnou úctu a vděčnost Pánu za tak veliký, nezasloužený dar. Zvláště intelektuálně zdatnější lidé se mohou snadno zaplést do svých vědomostí a znalostí věcí (já vím, že...), přitom však zapomenou, že ve vztahu k Bohu a ke spáse je naopak potřeba se oprostít od všeho pozemského i od „já“ a – jak jsme četli minule – přijmout myšlení Boží, které se tak radikálně odlišuje od toho lidského. Člen židovské velerady Nikodém prožil tuto zkušenost velmi intenzivně... (str. 8-10)

Jak však vystoupit ze „zajatých kolejí“ a naučit se žít vděčnost za Kristův kříž a přijímat pokorně svůj vlastní kříž? Začít lze velmi prostě: zbožným znamením kříže a plným uvědoměním si, proč se žehnám, či proč žehnám jiným lidem nebo předmětům. (str. 6-7) Pomysleme při tom vždy na to, že se tak odevzdáváme do Je-

žíšových přibitých rukou, jež nás objímají, aby nás Ježíš přitáhl k sobě a ke svému nebeskému Otci. Budeme-li mít při žehnání před očima tento obraz, bude naše pokora, láska a schopnost vděčnosti vůči Pánu Bohu stále růst, snad až do úplného sjednocení se s trpícím Spasitelem.

Kvůli němu má to vše hluboký smysl, neboť on je také Dobrým pastýřem, který hledá ztracené ovce s touhou po jejich obrácení a který na kříži prokázal svoji lásku i ke svým katanům, když prosil svého nebeského Otce, aby jim odpustil. Tak to připomněl v jedné ze svých homilií bl. František Jan Bonifacio. (str. 4) Prosil-li Spasitel za své nepřátele, stejně tak bude prosit i za nás, kteří chceme patřit mezi jeho učedníky. Ovšem nesmíme zapomenout, že jsme byli Pánem poučeni a že nám skrze katolickou víru a četné své milosti nabídl mocné prostředky k tomu, abychom ho skutečně přijali za svého Pána a Spasitele. Může se totiž stát, že i my se svým mylným, či špatným jednáním a smýšlením vzdálíme Pánu a bude pro nás obtížné vejít do nebeského království – jako tomu bylo s bohatým člověkem, který se Pána přišel zeptat, co má udělat pro to, aby získal život věčný. (srov. Lk 18,18-25) Zsvětíme proto svůj život také Boží Matce, která pod křížem definitivně završila své „fiat“ Pánu. Proseme ji o pomoc a ochranu, vždyť ona nás může bezpečně provést všemi životními úskalími až k branám nebeským...

Daniel Dehner

Po celotýdenní práci a trampotách, při kterých se někdy ohýbáš až k zemi, Pán ti nabízí svůj den milosti a světla. Nastává čas, kdy se můžeš *napřimit*, zvednout hlavu a poznat, že Hospodin *zachovává věrnost*⁽¹⁾.

Neboj se věnovat tento jeden celý den svému Pánu. *On sám přichází, aby tě spasil*. Přichází k tobě ve svém dnešním slově, plném naděje a radosti. I když se ti zdá, že nejsi schopen se mu otevřít, on přichází, aby tě vysvobodil ze všech tvých zábran. Čím déle pobudeš v jeho uzdravující přítomnosti, tím více budeš obdáván a posílněn pro další namáhavé dny.

Je toho mnoho, co tě utlačuje a skličuje? Není noci, která by nekončila novým úsvitem. Otevři knihu proroka Izaiáše, přečti pozorně a s rozvahou celou její 35. kapitulu a dovol Pánu, aby tě oslovil. Nejsou to slova plná naděje? I tvůj *suchopár se má rozveselit, i tvoje poušť rozkveté kvítím*⁽²⁾.

Abys však užíval slávu Páně a spatřil nádhru našeho Boha, musíš nejdříve *otevřít své oči*. Nezdá se ti všechno kolem tak černé a zlé, protože tvoje oči nechtějí nic jiného vidět? Není v tvém srdci tak smutno a těžko, protože neslyšíš slova, která přinášejí světlo a radost? Není tomu tak, že dříve než nemocný a zlý svět kolem tebe ty sám potřebuješ uzdravení?

Existuje hluchota, jakou trpí i slyšící. Jsou hluchí tím, že nevnímají, co se jim nelíbí a čemu se vnitřně brání. Jak chceš uslyšet slovo pravdy, když tvůj chorý sluch zatím propouští jen to, co lichotí tvé sebelásce a potvrzuje tvé samolibé postoje a soudy? Co nového pak může vstoupit do tvé duše? A je-li v ní jen tvůj malý, do sebe zahleděný svět, o čem mohou mluvit tvoje ústa? Mluví a mluví, ale vlastně nic neříkají, jsou pro tvé bližní, jako by byla němá.

Z tohoto bludného kruhu si sám nepomůžeš. Nespoléhej už na sebe a dovol těm, které ti Pán posílá jako své služebníky, aby tě k němu zavedli. Chtějí tě nejen přivést do Ježíšovy blízkosti, chtějí tě představit a prosit za tebe, aby se tě ujal, *vložil na tebe ruku* a uzdravil všechny smysly tvé duše. Chtějí mu říct za tebe, co tvoje němá ústa ještě nedokážou vyslovit.

Pán se tě ujímá, vždyť právě proto přišel, jak tě ujišťuje prorok: *On sám přijde a spasí vás*. Aby tě Pán mohl uzdravit, od-

Nový Jeruzalém

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Hluchým dává sluch a němým řeč.

vede tě nejdříve *stranou od zástupu*. Až budeš s Pánem sám, daleko od lidských vlivů a ohledů, popros ho, aby tě odvedl i od tebe samého, aby ti dovolil podívat se na sebe jeho očima. Tak se nejlépe přesvědčíš, jak velice potřebuješ, aby tě uzdravil. První podmínkou je, aby ses Pánu dokonale *otevřel*. Na tom Ježíši velice záleží: je to veliký dar Ducha Svatého, co ti s velkým povzdechem vyprošuje od svého nebeského Otce: *Effatha!*

Podrob se nyní pokorně obřadu, který si sám Pán stanovil, aby ti skrze svá znamení udělil dar sluchu a také dar řeči, aby tvůj *jazyk mluvil správně*.

Poděkuj Pánu z celého srdce, ale ještě neodcházej. Nyní, když se obnovil tvůj sluch, jistě můžeš dobře slyšet to, co jsi dříve nevnímal: Ježíšovo tiché a důvěrné volání a pozvání, abys zůstal a připojil se k jeho blízkým pomocníkům, které tolik potřebuje, protože chce *změnit žiznivou půdu v prameny vod*. Je příliš mnoho těch, kteří ho potřebují, a Pán tě chce poslat, abys je k němu *přiváděl a prosil za ně*. Pak i na ně vloží svou všemohoucí ruku.

Chce vysvobodit *vězně*, které spoutaly jejich náruživosti a závislosti, chce otevřít oči *slepým*, kteří nevidí, *co je jim ku pokoji*, a také *slepým vůdcům slepých*, kterým hrozí, že *spadnou do jámy*⁽³⁾. Chce otevřít uši hluchým, kteří neslyší, *co Duch říká církevním obcím*⁽⁴⁾, ale také těm, kteří jsou hluchí k nářku *sirotků a vdov*.

A je tu ještě mnoho dalších, kteří strádají, protože nevědí o svém Spasiteli, ačkoliv ho tolik potřebují. Je třeba povzbudit *malomyslné: Vzmuzte se a nebojte se*. Je třeba uzdravit ty, kteří jsou ochromeni svými předsudky a nevědomostí, je třeba hledat způsob, jak zjednat *právo utlačěným*, nastolit spravedlnost, aby bylo dostatek chleba i pro ty, kteří *umírají hladem*. Vezmi si na starost, aby i oni okusili z plodů Hospodinova milostivého léta!

Nyní snad chápeš, co ti chce apoštol říct. Dokud si hledíš spíše přízně vážených a vlivných, myslíš především na sebe. Projevuj nyní větší úctu a pozornost

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 35,4–7a

Malomyslným řekněte: „Vzmuzte se, nebojte se! Hle, Bůh váš přináší odvetu, odplatu božskou! On sám přijde a spasí vás!“ Tehdy se otevrou oči slepých, odemknou se uši hluchých. Tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá jazyk němého, neboť na stepi vyprší vody, potoky na poušti. Vyprahlá země se změní v rybník a žiznivá půda v prameny vod.

2. čtení – Jak 2,1–5

Moji bratři, s vírou v našeho božského Pána Ježíše Krista nesmíte spojovat strannictví (k lidem). Když k vám do shromáždění vejde muž se zlatými prsteny na ruku, ve skvělém oděvu, a vejde také chudák v obnošených šatech, vy jste samá pozornost k tomu, který je nádherně oblečen, a řeknete mu: „(Prosím,) posad se tady na čestné místo.“ Ale tomu chudásovi řeknete: „Ty stůj tamhle,“ nebo: „Sedni si tady u mých nohou.“ Neděláte tak rozdíl navzájem mezi sebou, nestáváte se soudci podle špatných zásad? Poslyšte, moji milovaní bratři! Což nevyvolil Bůh (právě) chudé (v očích) světa, aby byli skrze víru bohatí a dědici Království, které slíbil těm, kdo ho milují?

Evangelium – Mk 7,31–37

Ježíš odešel z tyrského kraje a šel přes Sidón územím Desetiměstí ke Galilejskému moři. Přivedli k němu hluchoněmého a prosili ho, aby na něho vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil mu prsty do uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhledl s povzdechem k nebi a řekl: „Effatha!“, to znamená: „Otevři se!“ A hned se mu otevřel sluch, rozvázal se mu jazyk a mluvil správně. (Ježíš) jim pak přikázal, aby o tom nikomu neříkali. Čím více však jim to přikazoval, tím více to rozhlašovali. Byli celí užaslí a říkali: „Dobře všechno udělal, i hluchým dává sluch, i němým řeč!“

těm, kteří jsou v očích světa chudí, abyste spolu získali dědičný nárok na království slíbené těm, kteří milují Pána.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Ž 146,6; ⁽²⁾ srov. Iz 35,1;

⁽³⁾ srov. Mt 15,14; ⁽⁴⁾ Zj 3,6.

Blahoslavený František Jan Bonifacio

Blahoslavená Evženie Piccová, o níž jsme psali v minulém čísle, zemřela 7. září. Blahoslavený František Jan Bonifacio se zase 7. září narodil. Tyto události sice dělí 15 let, nicméně oba mají společný přídomek „blahoslavený“ před svým jménem. A zatímco italská řeholnice si ho vysloužila svým ctnostným životem, František Jan Bonifacio především svou mučednickou smrtí.

Na svět přišel v roce 1912 v dnešním slovinském Piranu, jenž tehdy ovšem náležel do Rakouska-Uherska. Rodina, do které se narodil, byla velmi chudá a brzy přišla o svého živitele. Matka pak mj. i nosila vodu z městské kašny do domů bohatých rodin, aby vydělala nějaké peníze. František Jan chodil do zdejší školy a do farního kostela sv. Františka z Assisi, v němž také ministroval. Ve 12 letech pak vstoupil do nižšího semináře ve městě Koper. Po maturitě na gymnáziu se přesunul do Gorici, aby se v tamním semináři připravoval na přijetí svátosti kněžství. Cíle dosáhl roku 1936, kdy kněžské svěcení přijal v Terstu.

To už bylo jeho rodiště včetně všech dalších výše jmenovaných lokalit součástí Itálie, již připadly po skončení I. světové války a rozbití Rakouska-Uherska. P. František Jan nastoupil do své první farnosti, a sice Cittanovy. Hned z kraje svého působení v ní založil místní skupinu Katolické akce a vůbec byl velmi aktivní.

Po třech letech opustil P. Bonifacio svou první kněžskou štaci a už jako farář zamířil do Villa Gardossi (dnešní chorvatský Krašić). Rovněž zde patřilo k jeho prvním krokům založení Katolické akce, krom toho založil v této co do územního rozsahu rozlehlé farnosti farní sbor, menší knihovnu hodnotné katolické literatury, ochotnický spolek, učil náboženství. Nebránilo mu v tom jeho postupující astma, jako mu nebránilo ani v každodenních návštěvách farníků, zejména těch starých a nemohoucích, ať už žili v údolí řeky Mirny, nebo na výšinách kopce Cavrie.

To už ale ve světě opět řádila válka a bylo jen otázkou času, kdy se dotkne i istrijského poloostrova, kde P. Jan František Bonifacio působil. První dotyk v červnu roku 1940 pro obyvatele ještě tak citlivý nebyl. Když ovšem v roce 1943 uzavřela Itálie se Spojenci příměří, využili nastalé situace jak italští, tak jugoslávští komunisté, kteří se snažili chopit moci. Fašis-

té ale tento region neopustili, docházelo tudíž k prvním střetům. Když pak v září dorazili ustupující Němci, podporovali pochopitelně fašistickou frakci. Okolní lesy tak zaplnili rudí partyzáni.

V této změti se snažil P. František Jan Bonifacio nadále co nejsvědomitěji pokračovat v pastoraci. Farníkům neúnavně opakoval, že válku nevyvolal Bůh, nýbrž lidé prosáklí hříchem. Ale nejen to: s rizikem ztráty života se snažil na Němcích získat těla zastřelených či popravených partyzánů, aby jim mohl uspořádat důstojný křesťanský pohřeb. Dokonce se mu podařilo Němce přemluvit, aby nepodpalovali dům rodiny podezřelé z kontaktu s partyzány. Na druhou stranu se mu podařilo uchránit od poprav svého farníka, kterého komunističtí partyzáni podezřivali z donašečství, jindy kvůli stejnému důvodu zajel až do Buje. Ukryval mladé muže, kteří nechtěli vstoupit do nové fašistické armády a ani do partyzánských bojůvek.

Když Němci v květnu 1945 kapitulovali, byli Titovými komunistickými partyzány vyhnáni z Istrie Italové a území, kde P. Bonifacio žil a vyrůstal, přešlo zatím neoficiálně do správy komunistické Jugoslávie (oficiálně se stalo součástí Jugoslávie v únoru roku 1947, kdy skončila dosavadní okupační správa). Prakticky vzápětí se soudruzi pustili do pronásledování církve a katolíků. Účastníci bohoslužeb byli zapisováni a poté perzekvováni. Noví páni se snažili obyvatelstvo indoktrinovat marxisticko-leninským učením, při každé příležitosti popuzovali proti církvi.

P. František Jan nadále věrně sloužil Bohu a lidem. Brzy se ocitl na černé listině jako veřejný nepřítel Titova komunistického režimu. Přesto nepolevoval. Dne 1. září 1946 proslovil během své homilie mj. tyto myšlenky: „*Kristus miluje hříšníky. Je dobrým pastýřem, který hledá ztra-*

cené ovce. Touží po jejich obrácení. Miluje dokonce svého zrádce a nazývá ho přítelem. Miluje své katany: prosí svého nebeského Otce o milost odpuštění pro ně.“

O deset dní později, tj. 11. září, jel do blízké osady, aby posloužil svatými svátostmi jisté osobě. Domů se již nevrátil. Na zpáteční cestě ho zastavili komunističtí policisté. Nic bližšího se neví,

nicméně existují zcela oprávněné domněnky, že byl nejprve surově zbit, poté násilím vysvěcen ze své sutany, bit kameny a dvakrát probodnut nožem. Následně hodili vrazi jeho mrtvolu do jedné z mnoha krasových jam, tzv. foibe.

První opatrné zmínky o osudu P. Františka Jana Bonifacia se na veřejnost po čtvrtstoletí

mlčení dostaly až roku 1970. Již o pět let dříve započal ve skrytosti jeho beatifikační proces, v jehož rámci vznikl v kostele Panny Marie Královny na vrchu Grisa nedaleko Terstu Bonifaciův kenotaf neboli symbolický hrob. Slavná beatifikace uctila zavražděného kněze 8. října 2008, když ji jménem papeže Benedikta XVI. vyhlásil arcibiskup Angelo Amato.

Před několika lety dva mladí lidé z Katolické akce navrhli a poté zorganizovali asi 115 km dlouhou pěší trasu – Cestu blahoslaveného dona Francesca Bonifacia – vedoucí důležitými místy života tohoto mučedníka. Start má v Terstu a ústí do Grožnjanu, vede tedy třemi zeměmi: Itálií, Chorvatskem a Slovinskem.

Podle některých zdrojů zavraždili Titovi komunističtí partyzáni v boji s nepřáteli režimu nejméně 4 000 osob, jiné odhady dosahují až výše 20 000. Jen kněží bylo kolem 50. Dalších asi 110 kněží povražдили ze stejného důvodu komunističtí partyzáni italští, přitom nešetřili ani chlapce – viz čtrnáctiletý bl. Rolando Rivi, seminarista, který odmítl sundat sutanu a poplivat kříž; načež si s jeho tělem začali kopat jak s balonem a poté ho zastřelili.

O neřestech a ctnostech: Naděje

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

Benedikt XVI. (Benedikt XVI., Encyklika *Spe salvi*, 2)

Pro křesťana není naděje výsledkem jeho vlastních zásluh. Pokud věří v budoucnost, je to proto, že Kristus zemřel a vstal z mrtvých a dal nám svého Ducha. „Vykoupení se nám nabízí v tom smyslu, že nám byla dána naděje, spolehlivá naděje, díky níž můžeme obstát v naší přítomnosti.“ (tamtéž, 1) V tomto smyslu tedy říkáme, že je naděje teologální ctností: nevychází z nás, není to urputnost, o níž bychom sami sebe chtěli přesvědčit, ale je to dar, který pochází přímo od Boha.

Mnoha pochybujícím křesťanům, kteří nebyli zcela znovuzrozeni k naději, předkládá apoštol Pavel novou logiku křesťanského prožitku a prohlašuje: „A nevstal-li Kristus, vaše víra nemá cenu, protože pak jste ještě ve svých hříších, a jsou ztraceni i ti křesťané, kteří už zesnuli. Máme-li naději v Krista jen v tomto životě, pak jsme nejubožejší ze všech lidí.“ (1 Kor 15,17–19) Jako by tím chtěl říci: Věříte-li v Kristovo vzkříšení, pak s jistotou víte, že žádná porážka ani smrt není věčná. Pokud však v Kristovo vzkříšení nevěříte, pak se všechno stává prázdným, dokonce i kázání apoštolů.

Naděje je ctnost, proti které často hřešíme: ve svých nedobrych stescích, ve svých melancholiích, když si myslíme, že minulá životní štěstí jsou navždy pohřbena. Proti naději hřešíme, když propadáme sklíčenosti nad svými hříchy a zapomínáme, že Bůh je milosrdný a větší než naše srdce. A nezapomínejme na následující, bratři a sestry: Bůh odpouští všechno, Bůh odpouští vždycky. To nás unavuje prosit o odpuštění. Ale nezapomínejme na tuto pravdu: Bůh odpouští všechno, Bůh vždy odpouští. Hřešíme proti naději, když zoufáme nad svými hříchy; hřešíme proti naději, když v nás podzim ruší jaro; když Boží láska přestává být věčným ohněm a my nemáme odvahu činit rozhodnutí, která nás zavazují na celý život.

Tuto křesťanskou ctnost dnešní svět velmi potřebuje! Svět potřebuje naději, stejně jako potřebuje trpělivost, ctnost, která jde ruku v ruce s nadějí. Trpělivi li-

dé dovedou tkát dobro. Houževnatě touží po pokoji, a přestože někteří lidé spěchají a chtějí by všechno a hned, trpělivi mají schopnost čekat. I když mnozí kolem nich propadli deziluzi, ti, kteří jsou povzbuzováni naději a jsou trpělivi, jsou schopni projít i tou nejtemnější nocí. Naděje a trpělivost k sobě patří.

Naděje je ctností lidí mladých srdcem; a zde se věk nepočítá. Existují totiž i starší lidé s očima plnými světla, kteří žijí v ustavičném vzepětí vstříci budoucnosti. Vzpomeňme si na ony dva velké starce z evangelia, Simeona a Annu: nikdy se neunavili čekáním a poslední úsek své pozemské cesty spatřili požehnaný setkáním s Mesiášem, kterého poznali v Ježí-

ši, jehož rodiče přinesli do chrámu. Jaká by to byla milost, kdyby se tak stalo nám všem! Kdyby po dlouhé pouti, poté, co jsme odložili brašnu a hůl, naše srdce naplnila radost, jakou jsme nikdy předtím nepocítili, a i my bychom mohli zvolat: „Nyní můžeš, Pane, propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvětlení pohanům a k slávě tvého izraelského lidu.“ (Lk 2,29–32)

Bratři a sestry, jděme vpřed a vyprošujme si milost naděje, naděje s trpělivostí. Stále vyhlížejme ono poslední setkání, neustále hledme na to, že Bůh je nám vždy nablízku, že smrt nikdy, ale opravdu nikdy nezvítězí. Jděme vpřed a prosme Hospodina, aby nám dal tuto velkou ctnost naděje doprovázené trpělivostí.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

Královéhradecké diecézní centrum pro seniory srdečně zve na

18. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ SENIORŮ

Čtvrtek 26. 9. 2024 v Hradci Králové

Program: Kostel Nanebevzetí Panny Marie:

9.15–9.45 modlitba seniorů za osamělé a nemocné • 10.00–10.45 slavnostní bohoslužba, celebruje J. Em. Dominik kardinál Duka OP.

Nové Adalbertinum – Velký sál:

11.15–12.15 beseda s P. Zbigniewem Czendlikem, mediálně známým lanškrounským děkanem a moderátorem • 12.15–13.30 přestávka: občerstvení, sdílení, informace z Diecézního centra pro seniory • 13.30–14.30 beseda s Viktorií Mertovou, oblíbenou účinkující v televizním pořadu **Na lovu** • 14.30–15.00 přestávka s malým občerstvením • 15.00–16.00 benefiční koncert Věry Martinové (výtěžek podpoří pastoraci seniorů v diecézi) • 16.00–16.15 slosování o ceny, závěr.

Mše svatě se také zúčastní děti z hradecké církevní základní školy Jana Pavla II.

Hlaste se jednoduše a rychle prostřednictvím online přihlášky na <https://www.simeon.cz/Prihlaska>.

Uzávěrka přihlášek: 24. 9. 2024 (12.00).

Kontakt: Diecézní centrum pro seniory • Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové
tel. 737 215 328 nebo 734 435 360 nebo 495 063 661 • e-mail: dcs@bihk.cz
nebo cepelkova@bihk.cz (koordinátorka).

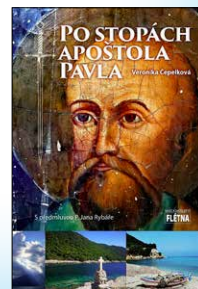
PO STOPÁCH APOŠTOLA PAVLA – knižní novinka Veroniky Čepelkové

Je-li nám blízké cestování a postava apoštola Pavla z Tarsu, máme důvod k bližšímu poznávání Středomoří po stopách jeho misijních cest. Veronika Čepelková je známou popularizátorkou a vedoucí zájezdů po křesťanských poutních místech včetně těch biblických. Nechme se prostřednictvím její nové knihy s názvem **Po stopách apoštola Pavla** vtáhnout do jedinečné atmosféry míst známých i méně známých, která autorka osobně prozkoumala, kde se prolínají časy antických ruin a křesťanských chrámů s poutní a turistickou přítomností.

Zveme vás k návštěvě prezentačního webu knihy: www.apostolpavel.cz.

Kontakt pro objednávky (se slevou): Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové
• e-mail: dcs@bihk.cz.

Zakoupením knihy v Diecézním centru pro seniory podpoříte pastoraci seniorů.

Povýšení svatého Kříže

Ke svátku 14. září

Možíš jim zhotovit měděného hada, vztyčil ho na hůl, a když had někoho uštknul a ten pohlédl na měděného hada, zůstal naživu. (Nm 21,9)

Ježíš vidí v měděném hadu předobraz své smrti na kříži: *Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.* (Jan 3,14–15)

U apoštola Pavla slyšíme: *Ježíš se stal poslušným až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu jméno, které je nade všechna jména, aby ve jménu Ježíšově pokleklo každé koleno na nebi i na zemi i v podsvětí a aby každý jazyk ke slávě Boha Otce vyznal, že Ježíš Kristus je Pán.* (Fil 2,8–11)

Zcela záměrně začíná každá mešní oběť znamením kříže. Tím má být vyjádřeno, jak veliký význam přisuzuje církev tomuto znamení. I svou osobní modlitbu začínáme a ukončujeme znamením kříže. Při tom však snadno zapomínáme, že již znamení kříže je jednou z nejkrásnějších a nejhlubších modliteb a vyznání.

Stále znovu a znovu konstatujeme při zpytování svědomí: byl jsem roztržitý při modlitbě, zanedbával jsem denní modlitbu. Když pak přijde nové zpytování, zpravidla se nic nezměnilo. Pro náš duchovní život je rozhodující, když si uděláme zcela konkrétní předsevzetí: není to příliš velký požadavek, když ráno, ačkoli máme

naspěch, nebo večer, i když jsme značně unaveni, anebo když přijdeme ke stolu, uděláme s vírou alespoň znamení kříže. Trvá to jen několik vteřin a těchto několik vteřin můžeme vytrvat v usebranosti.

Právě při znamení kříže vyvstává nebezpečí, že je uděláme povrchně, podobně jak tomu bývá při vstupu do kostela, když uděláme kříží více méně podobné gesto, při kterém na nic nemyslíme. Chtěl bych vás pozvat k zamyšlení nad znamením kříže.

PROČ SE VŮBEC ŽEHNÁME?

1. Vděčnost za Kristův vykupitelský čin

Kristus nás na kříži vykoupil, zemřel za nás na kříži, a tak přemohl smrt a smířil nás s Bohem. Kristus nastoupil dobrovolně trpkou cestu na Golgotu, a tak trpěl, aby nám ukázal, jak veliká je jeho láska. My všichni jsme již v životě viděli hlubokou bolest, nebo jsme ji dokonce sami zakusili, a můžeme tak do určité míry zhodnotit, co to znamená, že pro nás Kristus dobrovolně trpěl. Nemusíme při tom myslet pouze na čistě tělesnou bolest, nýbrž také na ponížení, potupy, kterých se mu dostalo od vojáků, farizeů a kolemjdoucích.

Jak kruté je ukřižování, můžeme poznat ze zprávy Pierra Barbeta (*Kristovo utrpení očima chirurga*, Karlsruhe 1953). Ve své knize píše: „Můžeme uvést výpovědi dvou bývalých příslušníků koncentračního tábora v Dachau, kteří několikrát viděli tento způsob popravky a kteří tyto vzpomínky pokládají za nejstrašnější zážitky... Odsouzení byli pověšeni za ruce a jejich nohy byly v určité výši nad podlahou. Po určité době se neschopnost dýchat v důsledku strnulosti svalů stala nesnesitelnou. Ubožák se pokoušel vytáhnout pažemi natolik, aby se mohl opět nadechnout. Zvedl se tak asi na půl minuty. Trýznitelé mu však zatížili nohy, aby mu znemožnili se vzepřít. V posledním okamžiku opět nohy uvolnili, aby se mohl opět nadechnout. Po hodině utrpení byly tyto jeho pokusy stále častější, ale současně stále slabší. Docházelo k postupné až definitivní asfyxii (dušení způsobené nedostatkem kyslíku a hromaděním oxidu uhličitého v plicích). Svědek popisuje, že hrudník byl nadmutý na nejvyšší míru, břicho úplně propadlé. Nohy visely zcela nehybně. Kůže zcela zfialověla. Celé tělo pokrývala přemíra potu, který stékal na betonovou podlahu. Pot byl především v posledních okamžicích mimořádně bohatý a vlasy i vousy byly napité potem jako houba. Tělo po smrti vykazovalo neobvyčejnou strnulost. Hlava padala v ose těla dopředu. Smrt nastupovala průměrně v průběhu tří hodin.“

Když tedy děláme znamení kříže, poděkujme Ježíši Kristu za utrpení a ponížení, které pro nás vzal na sebe, aby nás vy-

Jacopo Palma ml. (kolem 1548–1628): Císař Heraclius přinášející kříž na Golgotu; kostel Santa Maria Assunta, Benátky

Rozhovor s Ukřižovaným

Theo Schmidkonz TJ (1926–2018)

koupil, a chápeme toto znamení také jako příznání se k Ukřižovanému.

2. Následování kříže

Druhé, na co bychom měli myslet při znamení kříže, je jeho následování. Ježíš řekl: *Kdo chce být mým učedníkem, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.* (Mk 8,34; Lk 9,23)

Když tedy děláme znamení kříže, měli bychom obnovit svou ochotu a připravenost nést trpělivě svůj kříž, který nám byl uložen. To neznamená, že bychom si měli zhotovit kříž a ten nést: nýbrž máme vzít „ten svůj“ a s ním následovat Pána.

Ačkoliv žijeme v oblasti relativního dostatku, a i kdyby nám plány do budoucna slibovaly jakýkoliv blahobyť, utrpení z tohoto světa nikdy nezmizí. Naše společnost se spíše snaží utrpení zakrýt, a přece samy každodenní zprávy jsou přeplněny informacemi o neštěstích, bolestech a utrpení. Zralost člověka se neukazuje v tom, jak tráví své šťastné dny, nýbrž v tom, jak překonává utrpení. Snad právě dnes je vhodná doba, abychom lidem postavili před oči teologii kříže. Čteme v evangeliu: *Pak začal Ježíš poučovat své učedníky, že Syn člověka musí mnoho trpět a být zavržen od velkých, zákoníků a starších; bude zabit, ale třetího dne vstane z mrtvých.* (Mk 8,31; srov. Lk 18,32n) O učednících se ale dovídáme: *Oni však z toho ničemu nerozuměli a to slovo bylo před nimi skryto.* (Lk 18,34) Nemíváme často na srdci totéž, co Petr, který si vzal Pána stranou a domlouval mu? (srov. Mk 8,32) Pak ovšem i nám platí Ježíšova výtku: *Jdi mi z očí, satane, nemáš na mysli věci Boží, ale lidské.* (Mk 8,33)

Právě na své připravenosti k utrpení, ať už tělesnému, nebo duševnímu, můžeme rozpoznat, zda máme na mysli věci Boží.

Pro mnohé bylo nepochopitelné, že sám papež Jan Pavel II. musel nastoupit především po atentátu cestu utrpení. Jaký význam přikládá papež trpělivému snášení utrpení, vyjádřil v jedné své promluvě k nemocným: „Zvláště vy, které navštívila nemoc, spojte se se mnou tak, že přinesete v oběť své utrpení a budete mě tak zblízka následovat.“

3. Znamení požehnání

To třetí, na co můžeme myslet při znamení kříže, je, že v kříži je spása. Kříž byl znamením hanby. Na kříž byli přibijeni jen

Ježíši,

ty se mnou rozmlouváš
jako s dobrým přítelem
bez mnoha slov.

Tichá slova jsou často
ta nejvýmluvnější slova.

Vidím tě obnaženého.

Všechno ti vzali,
tvůj oděv, tvoji důstojnost.
Nechtěl sis pranic podržet.

Mohl jsi opustit všechno;
jediné, co ti zbylo
v tvé opuštěnosti,
byl jen Bůh, tvůj Otec.

Vidím tvé hřeby.

Přibili tě pro tvé poselství,
pro tvou důvěru,
pro tvou bezmeznou lásku.

Vydržel jsi zkoušku hřebů.

Vidím tvou trnovou korunu.
Neseš ji jako bláznovskou čepici.
Neboť člověk musí být blázen Boží,
aby tak miloval jako ty.

A vidím tvé srdce,
otevřené, s krvácející ránou.

Probodli tě.

A tak ses sám otevřel
vstříc lidem, vstříc i mně.

Dáváš mi své srdce,
svou nezměrnou, bratrskou lásku.

Vidím tvé nebohé ruce.

Vidím, jak někoho objímáš.

Jsem to já?

Jednou jsi slíbil:

„Až budu povýšen ze země,
potáhnu všechny k sobě.“

Ty obdivuhodný člověče!

Ty lidský Bože!

Ty nevyslovitelné Slovo!

Říkáš tolik, i když mlčíš,
říkáš vlastně všechno slovy,
která uslyším,

teprve když se zcela ztíším.

Rozumím ti dobře,

Bratře na kříži,

co bys mi chtěl říci:

„Přitahuji tě pevně

na svou hrud',

na své srdce.

U mě jsi v bezpečí

a ukrytý navždy.“

Můj Pane a můj Bože,

co ti mám odpovědět?

Přijmi má slova i beze slov.

Před tebou všechna slova selhávají,

Ty jediné, věčné Slovo...

Zdroj: Archiv Světla

největší zločinci. Našimi dnešními kříži, které jsou často výtvarně pěkné, posunuli jsme pohled na kříž a jeho krutost. Ale teprve Kristovým vykupitelským činem se z tohoto nástroje popravky stalo znamení spásy. Proto se církev o Velikonocích modlí: „Hle, skrze kříž přišla radost celému světu... protože Kristus nás vykoupil svým křížem.“

Snad znáte legendu, že císař Konstantin před bitvou s Maxenciem roku 312 uviděl na nebi znamení kříže a pod ním slova: „V tomto znamení zvítězíš.“ A skutečně, Konstantin zvítězil, a to znamenalo konec pronásledování církve. Buď si to jen legenda, rozhodující je, co vyjadřuje: Kříž je znamením vítězství a v tom znamení i my zvítězíme, v tomto znamení přemůžeme zlo a současně se nám dostane pomoci.

Když děláme znamení kříže, žehnáme sami sebe a obracíme k sobě Kristovu spásu. Všichni jsme křtem získali účast na Kristově všeobecném kněžství a můžeme tedy žehnat sebe i druhé. Věřící rodi-

če často žehnají své děti, když jim dělají křížek na čele. Tento obyčej byl znovu oživen, když podle křestního ritu po knězi i rodiče a kmotři označují křtěnce na čele křížem. Na křtu, který je obřadem zasvěcení Bohu, právě na tom, že jsme křtěni ve jméno Otce, Syna i Ducha Svatého, je založeno naše všeobecné kněžství a naše moc žehnat.

Znamení kříže by nám mělo vždy připomínat náš křest, při kterém jsme ve jménu Otce, Syna a Ducha Svatého získali nový život. Na základě tohoto nového života můžeme žehnat i jiné předměty. V minulosti např. označovali věřící křížem chléb dřívě, než jej rozkrojili.

Snad těchto několik myšlenek přispěje k tomu, že hlouběji pochopíme znamení kříže jako znamení Krista a že se stane naší nejkrásnější modlitbou. Naše víra potřebuje nové oživení, aby vstoupila do našeho života a proměnila nás. Kéž nám k tomu pomáhá časté a zbožné znamení kříže.

Zdroj: Archiv Světla

Nikodém, had a kříž

Ačkoliv Ježíše nikdo nepřivítal v chrámu, který byl domem jeho Otce, nedomáhal se svých práv.⁽¹⁾ Tento pozemský chrám pomine, a on, skutečný chrám, v němž přebývá Bůh, jednou povstane ve slávě. Pro tentokrát se rozhodl, že důkazy o svém mesiášském poslání omezí na vyučování a konání zázraků. Během těchto dní vykonal víc zázraků, než je zaznamenáno. Evangelium praví, že mnozí v něho uvěřili, když viděli zázraky, které konal. Jeden člen velerady nejenže uznal autentičnost zázraků, ale také připustil, že ten, kdo koná tyto zázraky, musí být od Boha.

Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. Ten přišel k Ježíšovi v noci... (Jan 3,1–2)

Podle všech lidských měřítek byl Nikodém moudrý muž: dobře se vyznal v Písmech, byl zbožný, protože patřil k sektě farizejů, kteří si zakládali na vnějších detailech náboženských obřadů. Nikodém však nebyl beze strachu, aspoň zpočátku, díky čemuž si na rozhovor s Pánem vybral noc, kdy ho závoj tmy zahaloval před lidskými pohledy.

Nikodém je „noční postava“ evangelia, protože kdykoliv se s ním potkáme, je právě tma. Jeho první návštěva se podle popisu odehrává v noci. Později, rovněž v noci, Nikodém jako člen velerady promluví na obranu našeho Pána a vyhlásí, že nikoho nelze odsoudit bez vyšetřování. Na Velký pátek, v noci po ukřížování, přišel i Josef z Arimatie, avšak:

Přišel také Nikodém, který kdysi navštívil Ježíše v noci, a přinesl asi sto liber směsí myrhy a aloe. (Jan 19,39)

Navzdory společenským překážkám, které mu bránily projevit zájem o božského Učitele, přišel za ním, když byl o Velikonocích v Jeruzalémě. Přišel vzdát úctu Kristu, ale brzy zjistil, že tento druh obdivu nestačí. Nikodém mu řekl:

„Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ (Jan 3,2)

Ačkoliv Nikodém viděl zázraky, nebyl ještě připraven vyznat božství toho, který je konal. Ještě váhal, proto skrý-

val svoji osobu za oficiální „my (víme)“. Tento trik rádi používají intelektuálové, aby se vyhnuli osobní zodpovědnosti; když je podle nich potřebná nějaká změna, musí nastat v celé společnosti, a nejen v jejich srdci. Při tomto nočním rozhovoru Pán domlouval Nikodémovi, že jako „učitel“ ještě stále přehlíží mnoho prorocství. Pán se mu představil také jako učitel. Když svítání přerušilo jejich dlouhý rozhovor, Pán prohlásil, že není pouhým učitelem, ale především Spasitelem. Chce-li být s ním jedno, není podstatné lidské poznání v mysli člověka, ale znovuzrození duše vykoupené jeho smrtí. Nikodém na začátku nazval Pána učitelem; na konci setkání Ježíš o sobě prohlásil, že je Spasitelem.

Kříž se odrážel v každé události jeho života; ale ještě nikdy tak jasně neosvěcoval znalce Starého zákona jako této noci. Nikodém si o něm myslel, že je pouze učitel či rabín, ale nakonec odhalil, že uzdravení přinese kříž, který on odjakživa považoval za kletbu.

Pán ho ve své odpovědi vyzval, aby opustil pozemské uvažování:

„Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ (Jan 3,3)

Na začátku rozhovoru mezi Nikodémem a Pánem vystupovala do popředí myšlenka, že duchovní život se liší od života tělesného či intelektuálního. Rozdíl mezi duchovním a fyzickým životem, vysvětloval Ježíš, je větší než mezi krystalem a živou buňkou. Duchovní život není tlakem zdola, je to dar shora. Člověk se jen tehdy stane velkorysejším a méně sobeckým, pokud se stane následovníkem Krista. Musí v něm najít znovuzrození, které pochází shora. Každý člověk na světě prochází svým prvním narozením, které je z těla. Avšak Ježíš řekl, že pro duchovní život je nezbytné druhé narození shora. Je až tak nezbytné, že bez něho člověk „nemůže“ vstoupit do Božího království; neřekl, že „nevstoupí“, protože je zde reálná nemožnost. Tak jako nelze žít tělesným životem bez tělesného narození, tak nelze vést ani Boží život, nenarodí-li se člověk z Boha. První

narození z nás dělá děti našich rodičů; druhé nás dělá dětmi Božími. Důraz není na rozvoji osobnosti, ale na obnově; není na zlepšení současné pozice, ale na úplné změně života.

Nikodém, přemožen vznešeností této myšlenky, požádal Pána, aby mu to jasněji vysvětlil. Rozuměl tomu, čím je člověk, ale nemohl pochopit, jak se člověk může stát tím, čím není. Nikodém chápal, že starý člověk se má zlepšit, ale nechápal, jak může dojít ke stvoření zcela nového člověka. Proto se ptá:

„Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.“ (Jan 3,4)

Nikodém nepopíral učení o znovuzrození. Bral věci doslova, proto pochyboval o správnosti výrazu „narodit se“.

Náš Pán mu tento problém vysvětlil:

„Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch. Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znovu.“ (Jan 3,5–7)

Nikodémova představa byla nepřiměřená. Vztahovala se jen na oblast těla. Nikodém přece nemohl vejít do lůna své matky a narodit se podruhé. Co je však tělu nemožné, je možné duchu. Nikodém očekával instrukce a poučení, ale místo toho mu Pán nabídl obnovu a znovuzrození. Pán představil Boží království jako nové stvoření. Když člověk opustí lůno své matky, je pouze Božím stvořením, podobně jako vyrobený stůl je na nižším stupni než truhlář. V přirozeném řádu člověk nemůže nazývat Boha „Otcem“. Aby toho byl schopen, musel by se stát něčím, čím ještě není. Z Božího daru musí mít účast na Boží přirozenosti, tak jako je nyní účasten na přirozenosti svých rodičů. Člověk tvoří to, co se mu nepodobá; ale plodí to, co je jako on. Umělec maluje obraz, ale obraz se mu v podstatě nepodobá; matka zplodí dítě, které je ve své podstatě jako ona. Pán říká, že nad řádem stvoření je ještě i řád plazení, obnovy a znovuzrození, v němž se Bůh stává našim Otcem.

Díky svému čistě intelektuálnímu přístupu k náboženství byl Nikodém zjevně ohromen, protože mu Pán řekl: „Nediv se.“ Nikodéma zajímalo, jak je možné se podruhé narodit. Náš Pán mu vysvětlil,

že nerozumí druhému narození, protože nechápe působení Ducha Svatého. Ježíšova smrt smíří lidstvo s Otcem, ale obnovy lidstvo dosáhne jen působením Ducha Svatého. Znovuzrození, na něž Pán poukázal, bude ukryto smyslem a člověk je zpozoruje pouze podle účinků na duši.

Pro ilustraci tohoto tajemství Pán použil přirovnání: „Nechápeš vanutí větru, ale přijímáš jeho zákonitost, a tak můžeš využívat jeho sílu – tak je to i s Duchem. Poslouchej zákon větru, a on napne tvé plachty a požene tě vpřed. Poslouchej zákony Ducha a zjistíš, co je to znovuzrození. Neváhej zaujmout stanovisko k tomuto zákonu jen proto, že nejsi schopen pochopit jeho tajemství svým intelektem.“

„Vítá vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ (Jan 3,8)

Duch Boží je svobodný a vždy koná svobodně. Jeho působení nelze předvídat žádnými lidskými výpočty. Neumíme říct, kdy přijde do duše milost, jak v ní bude působit; zda přijde jako výsledek znechucení z hříchu, či jako touha po vyšším dobru. Hlas Ducha panuje v duši; ale v duši je také pokoj, který přináší, světlo, jímž svítí, a síla, kterou dává. Lidské oko nemusí postřehnout obnovu člověka.

Ačkoliv byl Nikodém vzdělaný učenec, byl zmaten ze vznešené nauky, z toho, co slyšel z úst toho, jehož nazval mistrem. Jako farizej se nezajímal o osobní svatost, ale o slávu pozemského království. Proto se otázal:

„Jak se to může stát?“ (Jan 3,9)

Nikodém viděl, že Boží život v člověku není pouhou otázkou bytí, ale také problémem stávat se působením moci, která není z člověka, nýbrž z Boha.

Pán vysvětlil, že jeho učení by nebyl schopen vymyslet žádný smrtelník. Farizejovu nevědomost lze proto ospravedlnit. Konec konců, žádný člověk nemohl vstoupit do nebe, poznat nebeská tajemství, pak se vrátit a rozhlásit je. Jen ten zná Boží tajemství, který sestoupil z nebe, který se jako Bůh stal člověkem a nyní hovoří s Nikodémem. Pán mluví o sobě jako o Synu člověka poprvé. Zároveň naráží na to, že je více než Syn člověka, že je jednorozným Božím Synem nebeského Otce. Ve skutečnosti potvrdil svoji božskou a lidskou přirozenost.

„Nikdo nevstoupil na nebesa, leč ten, který sestoupil z nebes, Syn člověka.“ (Jan 3,13)

Ježíš nemluvil o svém nanebevstoupení a o svém sestoupení z nebe poprvé. Jednomu ze svých apoštolů řekl:

„Amen, amen, pravím vám, uzříte nebesa otevřená a anděly Boží vystupovat a sestupovat na Syna člověka.“ (Jan 1,51)

„Neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil vůli svou, ale abych činil vůli toho, který mě poslal.“ (Jan 6,38)

„Kdo přichází shůry, je nade všechny. Kdo pochází ze země, náleží zemi a mluví o pozemských věcech. Kdo přichází z nebe, je nade všechny; svědčí o tom, co viděl a slyšel, ale jeho svědectví nikdo nepřijímá.“ (Jan 3,31–32)

A říkali: „Což tohle není Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku! Jak tedy může říkat: »Sestoupil jsem z nebe!«“ (Jan 6,42)

„Co až uvidíte Syna člověka vystupovat tam, kde byl dříve?“ (Jan 6,62)

Když Pán mluvil o své nebeské slávě anebo o slávě zmrtvýchvstání, nikdy neobešel potupu kříže. Někdy hovořil nejprve o slávě, jako nyní s Nikodémem, avšak ukřížování muselo být její podmínkou. Pán žil život nebeský i pozemský. Nebeský život jako Boží Syn a pozemský život jako Syn člověka. I když jeho jednota s Otcem v nebi nezankla, pro lidi na zemi se zřekl sebe samého. Nikodémovi řekl, že spása člověka závisí na jeho utrpení a smrti. Objasnil to známým předobrazem kříže ve Starém zákoně.

„Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ (Jan 3,14–15)

Když Židé vzpurně reptali proti Bohu, kniha Numeri vysvětluje, že byli potrestáni pohromou jedovatých hadů a mnozí přišli o život. Když litovali, Bůh řekl Mojžíšovi, aby ulil měděného hada a vztyčil ho jako znamení. Všichni uštknutí hady, kteří se podívali na toto znamení, se uzdravili. Pán prohlásil, že má být vyvýšen, jako byl vyvýšen had na poušti. I když měl měděný had podobu hada, a přece nebyl jedovatý, tak i Kristus, když ho vyvýšil na dřevo kříže, bude mít podobu hříšníka, a přece bude bez hříchu. Jako ti, kdo hleděli na měděného hada, byli uzdraveni z uštknutí hadem, tak také ti, kdo budou hledět na kříž s láskou a vírou, budou uzdraveni z uštknutí hadem zla.

Nestačilo, aby Syn Boží sestoupil z nebe a zjevil se jako Syn člověka; pak by byl jen významným učitelem a velkým vzorem, a ne Vykupitelem. Bylo důležitější, aby splnil cíl svého příchodu, aby v podobě lidského těla vykoupil člověka z hříchu. Učitelé mění lidi svým životem, Pán je změnil svoji smrtí. Jed nenávisti, smyslůstnosti a nepřátelství, který je v srdcích lidí, nemohl být odstraněn pouze moudrými napomenutími a sociálními reformami. Odplatou za hřích je smrt, a proto smrt měla odčinit hřích. Jako v dávných obětech oheň symbolicky spálil hříchy i oběť samu, rovněž hříchy světa budou odstraněny na kříži Kristovým utrpením, neboť jako kněz bude bezúhonný a jako oběť rozdrčený.

Dvě nejdůležitější vlajky, které byly kdy vztyčeny, byly vyvýšený had a vyvýšený Spasitel. A přece byl mezi nimi podstatný rozdíl. Jevišťem prvního byla poušť a publikem několik tisíc Izraelitů. Jevišťem druhého bude vesmír a publikem celé lidstvo. Z prvního pocházelo tělesné uzdravení, po němž za nějaký čas následovala smrt; z druhého proudí uzdravení duše pro věčný život. A navíc – vyvýšený had byl předobrazem vyvýšeného Spasitele.

Ačkoliv Ježíš přišel zemřít, chtěl zemřít dobrovolně, a ne proto, že by byl příliš slabý bránit se před svými nepřáteli. Jediným důvodem jeho smrti je láska, jak to řekl Nikodémovi:

„Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3,16)

Oné noci, kdy stařec Nikodém navštívil božského Učitele, jenž ohromoval svět svými zázraky, Pán vyjevil příběh svého života. Jeho život nezačal v Betlémě, ale v Bohu trval od věčnosti. I když byl Božím Synem, stal se Synem člověka, protože Otec ho poslal vykoupit lidi láskou.

Každý dobrý učitel si přeje dlouhý život, aby se jeho učení rozšířilo a aby získal moudrost a zkušenost. Smrt je pro velkého učitele vždy tragédií. Když Sokrates vypil výtažek z bolehlavu, rázem utichlo jeho poselství. Smrt byla kamenem úrazu i pro Buddhu a jeho učení o osmi cestách. Když Lao-ce naposled vydechl, definitivně padla opona za učením o Taovi či o „nicnedělání“, které bylo v protikladu s agresivní seberealizací. Sokrates učil, že příčinou hříchu je nevědomost, a proto

Panna Maria Bolestná z Chandavily: Schválení Vatikánu

vědomost povede k dobrému a dokonalému světu. Východní učitelé se zaobírali člověkem, který je v zajetí velkého kola osudu. Proto Buddha doporučoval člověku zbavit se tužeb, protože jen tak naleznou pokoj. Když Buddha zemřel v osmdesáti letech, neukázal na sebe, ale na zákon, který zanechal. Konfuciova smrt skončila jeho moralizováním o tom, jak zdokonalit stát pomocí vzájemných vztahů lásky mezi panovníkem a poddaným, mezi otcem a synem, mezi bratry, manželem a manželkou, mezi přáteli.

Ježíš při rozhovoru s Nikodémem prohlásil, že je světlem světa. Ale ohromil ho prohlášením, že nikdo neporozumí jeho učení, dokud on sám bude žít, a že jeho smrt i vzkříšení jsou pro jeho pochopení nevyhnutelně nutné. Žádný jiný učitel na světě neřekl, že jeho učení objasní jeho násilná smrt. Tento učitel však považoval své učení za natolik druhořadé, že podle něho jedinou cestou, jíž bude k sobě přitahovat lidi, nebudou jeho učení a slova, leč jeho ukřižování.

„Teprve až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to.“ (Jan 8,28)

Řekl, že nikoliv jeho učení strhne lidi, ale spíše jeho osoba. Když ho vydají na smrt, poznají že mluvil pravdu. Jeho smrt nebude posledním fiaskem, nýbrž velkolepým úspěchem, vyvrcholením jeho poslání na zemi.

Mezi sochami a obrazy Buddhy a Krista je proto velký rozdíl. Buddha sedí, oči má zavřené a ruce složené na tučném těle. Kristus nikdy⁽²⁾ nesedí; je vyvýšen na kříži a oslavený. Jeho osoba a smrt jsou srdcem a duší jeho učení. Kříž a všechno, co s ním souvisí, je ústředním bodem jeho života.

Z knihy *Fulton J. Sheen: Život Krista. Dobrá kniha, Trnava 2023. Str. 125-135.*
Přeložil -dd- (Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Pro správné pochopení: Tato kapitola navazuje na kapitolu pojednávající o vyhnaní kupců z jeruzalémského chrámu a o Ježíšově proctví o zničení chrámu jeho těla, který bude ve třech dnech zase vystavěn. [pozn. překl.]

⁽²⁾ Autor má zde na mysli nepochybně pouze mystická vyobrazení. [pozn. překl.]

Dikasterium pro nauku víry „s radostí uděluje svůj souhlas“, aby arcibiskup z Méridy-Badajozu, Mons. José Rodríguez Carballo, mohl přistoupit k vyhlášení navrhovaného „nihil obstat“, aby „svatyně Chandavila, která má bohatou historií prostoty, mála slov a velké zbožnosti, mohla i nadále nabízet věřícím, kteří se k ní přejí obracet, místo vnitřního pokoje, útěchy a obrácení“. Napsal to kardinál prefekt Victor Manuel Fernández v dopise, který 22. srpna schválil papež František v reakci na dopis španělského preláta z loňského 28. července týkající se události z roku 1945, kdy se ve španělském městě Chandavila v Extremaduře nedaleko hranic s Portugalskem údajně zjevila Panna Maria jako Panna Maria Bolestná.

Podle norem, které 17. května 2024 zveřejnilo Dikasterium pro nauku víry, se *nulla osta* – „i když není vyjádřena jistota o nadpřirozené pravosti jevu, uznávají se mnohá znamení působení Ducha svatého“, pro něž „je diecézní biskup vybízen, aby ocenil pastorační hodnotu a také podporoval šíření tohoto duchovního daru, a to i prostřednictvím případných poutí na posvátné místo“, zatímco věřící jsou oprávněni „obezřetným způsobem poskytnout svou náklonnost“.

Úcta k Panně Marii Bolestné v Chandavile se zrodila ke konci druhé světové války díky duchovním zážitkům, které v téže lokalitě od května 1945 odděleně prožívaly dvě dívky, desetiletá Marcelina Barroso Expósito a sedmnáctiletá Afra Brígido Blanco.

„Marcelina,“ píše kardinál Fernández, „říká, že nejprve viděla na obloze tmavý obrazec, který se jindy stále více zesvětloval, a vypadalo to, jako by to byla Panna Marie Bolestná s černým pláštěm plným hvězd na kaštanu. Hlubokým zážitkem této dívky však více než vidění bylo to, že pocítila objetí a polibek, který jí Panna dala na čelo. Toto ujištění o láskyplné blízkosti Panny Marie je možná“ – poznamenává kardinál – „nejkrásnějším poselstvím.

Přestože s odstupem času ona i Afra identifikovaly postavu jako Pannu Marii Bolestnou, nejvíce vyniká přítomnost Panny Marie, která vlévá útěchu, povzbuzení a důvěru. Když Panna žádá Marcelinu, aby prošla po kolenou úsekem plným suchých kaštanových slupek, trní a ostrých kamenů, nečiní tak proto, aby jí způsobila utrpení. Naopak, žádá ji o důvěru tváří v tvář této výzvě: »Neboj se, nic se ti nestane.«

„Tato výzva Panny Marie k důvěře v její lásku,“ pokračoval kardinál prefekt, „dala tomuto chudému a trpícímu dítěti naději a zkušenost, že se cítí povzneseno ve své důstojnosti. Není snad ten prostý plášť z rákosy a trávy, kterým Panna Maria chránila kolena malého děvčátka, krásným projevem Mariiny něhy? Zároveň to byl zážitek krásy, protože Panna se zjevila obklopena světelnými souhvězdími, podobnými těm, která bylo možné obdivovat v noci na jasné obloze malých vesnic Extremadury.“

Po údajných viděních vedly obě dívky „diskrétní a vůbec ne nápadný život“ a věnovaly se „charitativním skutkům, pečovaly zejména o nemocné, staré lidi a sirotky, a tak předávaly trpícím sladkou útěchu z lásky Panny Marie, kterou zakusily“.

„Ze všech těchto důvodů,“ napsal kardinál Fernández arcibiskupovi Rodríguezovi Carballovi, „nelze nic namítat proti této krásné zbožnosti, která představuje stejnou prostotu, jakou můžeme vidět u Marie z Nazareta, naší Matky. Existuje mnoho pozitivních aspektů, které ukazují na působení Ducha Svatého u tolika poutníků, kteří sem přicházejí, a to jak ze Španělska, tak z Portugalska, v obráceních, uzdraveních a dalších vzácných znameních, ke kterým zde dochází.“

Nakonec kardinál připomíná jubileum roku 2020 u příležitosti 75. výročí duchovních zkušeností, které se odehrály v Chandavile, jubilejní rok, který tehdejší arcibiskup Mérida-Badajoz uznal „jako požehnání pro diecézi“.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs/.html

Teoložka srdce

María prožila dvojitý letniční zázrak. První v Nazaretě při zvěstování, druhý o Letnicích ve večeradle v Jeruzalémě spolu s ostatními. První biblický obraz Mariin je tedy obraz Ducha Svatého, stejně jako poslední.

Když Maria v nazaretském domku přijala Ducha Svatého, vypravila se ke své tetě Alžbětě, aby jí pomohla v těžké hodině. Je Pomocnicí křesťanů.

Duch Svatý je podle svědectví Pisma zastávce, *advocatus*; I Maria je *advocata nostra*.

Když Maria vstoupila do Alžbětina domu, je řeč o tom, že dosud nenarozené dítě pod Alžbětiným srdcem zajásalo radostí. Kde je Maria přítomna, tam má nenarozený život důvod k radosti, ale má jej stejně i život již starší. Alžběta je již šedivou stařenkou. Kde je Maria, tam se neutrácí život nenarozený ani neodstraňuje život, který zestárl.

Duch Svatý je vždy dárce života.

Konečně Maria zpívá u Alžběty své nesmrtelné *Magnificat* a Alžběta nejdříve první mariánskou antifonu: *Blahoslavená jsi, Maria, že jsi uvěřila* (srov. Lk 1,45). Jen o něco později se rozvažuje jazyk, který oněměl pro nedostatek víry, takže může zazpívat své nesmrtelné kantikum *Benedictus*.

Kde je Maria přítomna, lidské jazyky se rozvažují k Boží chvále. Lidé vystupují ze své bíd a jsou pozdviženi nad sebe do vznešené svobody Božích dětí.

Není to náhodou, že právě východním národům byla darována tak libozvučná chvála k poctě Marie i Boha. Mariánská úcta je formou úcty k Duchu Svatému.

Křesťanský východ to velmi dobře ví už od pradávna. Protože Maria zde nebyla odsunuta na periferii, zůstávají lidé v církvi přes všechny těžkosti v radosti, takže se jim dostává dostatek duchovních povolání.

Mariánská úcta tedy není otázkou náboženského citění, nýbrž existenční otázkou církve, protože je jednou z forem přítomnosti Ducha Svatého v církvi.

Lukáš, který ve svém evangeliu a zvláště ve Skutcích apoštolských často vyzvedává význam žen v prvotní církvi, postavil Marii doprostřed prosícího letničního společenství. Po Pánově nanebevstoupení se učedníci roztrousili do své izolace. Maria

shromáždila roztroušené na jednom místě, u stejného stolu, pod stejnou střechou a vede první svatodušní nověnu, na jejímž konci stojí letniční událost, která znamená počátek církve ve světě.

María shromažďuje z rozptýlení a vede ke společenství církve, kde je jí darován Duch Svatý, a počíná misijní poslání.

María je tedy nanejvýš aktuální pro reevangelizaci Evropy. Církve zde všude žije v diaspoře, tzn. v rozptýlení. Je to její poslání, ale je to pro ni také velké nebezpečí. Zůstává totiž vzácnou setbou jen tehdy, když se ze svého rozptýlení znovu shromažďuje, aby obnovená byla znovu zosobněna.

To je typicky mariánské poslání. Ne nadarmo se jeví mariánská poutní místa jako centra shromáždění, která vytrhávají z ochromující osamělosti a vedou k osvobozujícímu společenství a inspirují tak k misijnímu průlomu.

Jan Pavel II. nazývá Marii pamětí církve. Co po Ježíšově narození a po jeho nalezání v chrámě rozjímal ve svém srdci a co všechno v něm uchovávala, to nyní uchovává ve světle zmrtvýchvstání a v síle Ducha Svatého. Ten, který učedníkům

připomene všechno, co Ježíš řekl, byl dán také Marii. S jeho přispěním nyní Maria plně chápe, jak velké věci jí Bůh učinil.

V Janově evangeliu jsou o Marii jen dvě zmínky: hned na počátku při svatbě v Káně a na konci při Ježíšově smrti. Při svém prvním vystoupení na veřejnosti se uchyluje do soukromí, aby shromáždila, promyslela a uchovála všechno, co Pán učinil. Dělá to proto, aby to všechno později dala k dispozici apoštolům, kteří to budou hlásat ze střech.

María překládá tajemství víry do osobní řeči a převádí je tak od teologické teorie do křesťanské praxe. Celé evangelium je v Marii zosobněno. *Udělejte všechno, co vám řekne*, to je jádro horského kázání i jejího *Fiat* v nazaretském domku, je to naplnění modlitby *Otče náš*.

Její *ano* pod křížem z ní činí nástroj, který Ježíš použije při vykoupení. Mariino povolání se neuskutečnilo v jeruzalémském chrámě, nýbrž ve zpohanštělé Galileji, ve vesnici Nazaret. *Může vzéjít z Nazareta něco dobrého?* (srov. Jan 1,46) Pro zrak odborných teologů byl Nazaret nevhodným místem.

Ale Bůh měl právě v něm své vlastní zálibení. Co lidským očím nic neříká, může být milé jemu. Bůh si vybírá to, co je slabé, aby zahanbil to, co je silné.

María jako teoložka srdce porazila na hlavu všechny ideologické teoretiky.

Podle: Maria – hvězda evangelizace
Překlad -lš- (Redakčně upraveno)

Karel Škréta (1610–1674): *Narození Panny Marie*

Svatý Jan Berchmans - vzor mládeže (3)

První svaté přijímání

Jan už velmi dlouho toužil přijmout do srdce Spasitele. V té době však děti přistupovaly ke stolu Páně až po dovršení dvanáctého roku. Jednoho dne přišel Jan ke svému duchovnímu otci s prosbou: „Otče, mám sice jen jedenáct roků, ale velice prosím, abych mohl přistoupit k prvnímu svatému přijímání. Pravda, nezasloužím si takovou milost, ale moje srdce hoří touhou po Spasiteli.“

„Velmi rád ti dopřeji toto štěstí,“ odpověděl představený. „Připrav se na svaté přijímání příkladným chováním a dobrou svatou zpovědí.“

„Už jsem se připravil,“ řekl radostně Jan, „přezkoumal jsem celý svůj život a byl bych vám vděčný, kdybyste mě hned vyzpovídal.“

Mohl otec Emmerich odmítnout takovou žádost z celého srdce?

Jan myslel před svatým přijímáním jen na božského Hosta. Srdce měl naplněné radostí a pokojem. Rodiče přišli do kostela hned zrána, aby viděli svého syna přistupovat k Pánovu stolu. Otec Emmerich, který mu podával Boží Tělo, po světcově smrti vyznal, že když Jan Berchmans přijímal Eucharistii, na jeho tváři bylo možné spatřit něco nadpřirozeného.

Jan se od té chvíle choval ještě příkladněji. Byl zcela proniknutý Bohem, zdálo se, že žije jen pro Boha. Zpovídal se každý týden, ale přijímat směl jen dvakrát v měsíci a ve svátky. Každý den přísně zpytoval svědomí a před zpovědí vždy prosil své představené i přátele o odpuštění.

Těžká návštěva

Jan Berchmans byl už třetí rok v konviktu, když se rodiče rozhodli pro nedostatek peněz vzít ho ze školy. Matka byla nemocná, otec pracoval málo a výdaje byly velké. Když se to otec Emmerich dozvěděl, velmi ho to bolelo, rád by Jana vychovával a zadarmo, ale co měl dělat, když sám musel zápasit s bídou? Poslal tedy Jana domů.

Jan už věděl, že ho čeká něco nepříjemného. Během cesty zašel do kostela a prosil Matku Boží o pomoc. Po modlitbě kráčet pokojně k domovu. Rodiče ho přivítali.

Matka, když ho uviděla, měla hned oči zalité slzami. Věděla: jejího syna čeká zármutek. Otec začal hovořit pohnutým hlasem: „Synu, musím ti něco říct. Jsi už dost velký, abys pochopil náš stav. Je třeba, abys nám pomáhal. Rádi bychom přinesli každou oběť, aby ses stal knězem, ale není to možné. Potřebujeme tvoji pomoc, proto se vyučíš nějakému řemeslu.“

Jan zkameněl. Po chvíli, když se vzpamatoval z nepříjemného překvapení, vrhl se otci k nohám a s pláčem prosil: „Otče, můj otče, slituj se! Víš, že mě Bůh volá ke kněžství. Ó, nezbav mě radosti, kterou mi dal Pán Bůh! Doufej v Boha a Pannu Marii! Když nám dosud pomáhali, neopustí nás ani nyní, ani později. Netrap se kvůli výdajům, bude mi stačit chléb a voda, víc nepotřebuji. Jen mě tam nechej!“ Nastalo hrobové ticho, které občas přerýlo matčino vzdychání a synův pláč. Nemocná matka se potom ozvala: „Karle, zkus to ještě promyslet, doufej v Boha, jistě nám pomůže.“ Otec se zamyslel a potom řekl: „Dobře, ještě si to rozmyslím.“ Naděje plný Jan objal rodiče, odběhl do kostela k Pomocnici křesťanů a odevzdal se jí. Když otec přemýšlel, co má udělat, přišla pomoc.

Noví ochránci

V Diestu žil starý děkan Šimon Timermans, velmi dobrosrdečný člověk. Jakmile se doslechl, co je s Janem Berchmansem, okamžitě vzkázal otci, že chlapce přijme a bude ho dál učit. Otec to s vděkem přijal. Jan se přestěhoval ke svému novému dobrodinci a pilně pokračoval ve studiu. Netrvalo dlouho a stal se oblíbencem a počestnou starého kněze.

Otec však neměl klidu. Stále častěji ho pronásledovala myšlenka: „Děkan je už starý, za chvíli zemře, co potom bude s chlapcem?“

Jednou zavítal k Berchmansovým starý známý. Otec Karel se mu svěřil se svou starostí a přítel zvolal: „Výborně! V Mechelenu je kanovník Froidmont, který hledá právě takového chlapce!“ Rodiče měli radost a hned i vše naplánovali – Jan půjde ke kanovníku Froidmontovi.

Když se o tom dozvěděli profesori i starý děkan, zarmoutilo je to. Každý měl Jana

rád, především starý děkan. I Janův učitel Wauter van Stiphout se se svým nejmilejším žákem velmi těžce loučil. Svůj žal dal najevo slovy: „Můj život zůstane bez potěchy, když ztratím tohoto svatého chlapce.“ Janovo srdce však bylo plné naděje, vždyť jeho touha byla blízka naplnění – bude moci dále studovat v biskupském městě Mechelenu.

4. V službě

V Mechelenu

Jan byl připraven na cestu. Rodiče mu toho moc nedali, ale Jan byl spokojený i s tím málem. Měl radost, že může jít učit se do Mechelenu. Srdce se mu sice svíralo bolestí, když se loučil s rodiči a sourozenci, ale ovládl se a v lednu 1613 se odvážně, ve jménu Božím, vydal na cestu.

Mechelen se nachází asi 30 km od města Diest. Už tehdy to bylo významné město s většinou obyvatel věnujících se řemeslu nebo obchodu, se sídlem biskupa a se seminářem s latinskou školou. V roce 1611 se v něm usadili jezuité a otevřeli noviciát. Latinská škola pod jejich správou nepatřila. Až o čtyři roky později založili na žádost biskupa a města latinskou školu. Ta však nebyla jen pro žáky, kteří se chtěli stát kněžími, ale i pro veřejnost. Jezuitská škola si získala za velmi krátkou dobu vážnost jak u žáků, tak u obyvatel města.

Když Jan došel do města, nejprve se ptal, kde bydlí kanovník Jan Froidmont. Dozvěděl se, že ho najde nedaleko kostela svatého Petra v Befferově ulici.

Nové ubytování

Kanovník Froidmont přivítal Jana s neskrývanou radostí. Už na první pohled poznal, že Berchmans není obyčejný chlapec. Jemné rysy tváře a držení těla prozrazovaly moudrost a neobyčejnou nevinnost srdce. Jan dostal na starost obsluhovat pána domu a žáky, kteří byli u kanovníka na výchovu. Tito chlapci pocházeli z aristokratických rodin.

Budoucí světec se hned pustil do práce. Nejdřív si uklidil pokoj, potom pozametal schody a obsluhoval u jídla. Všechno konal velmi ochotně.

Arcibiskupství olomoucké a Univerzita Palackého spojují síly při průzkumu jedinečné památky

Memorandum o spolupráci, která má za cíl zkoumat a chránit jedinečnou historickou památku – saly terreny a grotty Arcibiskupského zámku v Kroměříži – podepsali 13. srpna 2024 v zámečkových prostorách zástupci Arcibiskupství olomouckého a Univerzity Palackého v Olomouci.

Při zmínce o kroměřížském zámku si lidé ponejvíc vybaví zdejší reprezentační sály, cenné umělecké sbírky nebo věž s výhledem do okolí. Součástí památky zapsané na seznam světového dědictví UNESCO jsou ovšem i prostory méně nápadné, a přesto si zasluhující mimořádnou pozornost: například saly terreny a grotty v přízemí budovy. A právě na jejich prozkoumání, které je předpokladem další správné péče o cennou výzdobu, se zaměří nově navázaná spolupráce olomouckého arcibiskupství coby majitele památkového objektu s Univerzitou Palackého v Olomouci (UP), konkrétně s katedrou dějin umění Filozofické fakulty UP.

„Jako vlastníci stále pronikáme do tajemství kroměřížského zámku a všeho, co v sobě skrývá. Po jeho nejznámějších lákadlech, jako je třeba proslulý Tizianův obraz, se postupně dostáváme také k záležitostem, o kterých se tolik neví nebo které jsou i docela neznámé, abychom je pak také mohli představit veřejnosti,“ uvedl arcibiskup Josef Nuzík a dodal: „Jsem přesvědčen, že toto bádání, do kterého se společně s univerzitou pouštíme, přinese mnoho nových a zajímavých poznatků.“

Příležitost zapojit se do výzkumu cenných prostor kroměřížského zámku je podle rektora UP Martina Procházky výjimečná. „Akademici a studenti z katedry

dějin umění se na studiu uměleckých děl olomoucké arcidiecéze podílejí dlouhodobě. Projekt, který se soustředí na unikátní výzdobu interiéru sal terren a grott Arcibiskupského zámku v Kroměříži, tak naváže na předchozí spolupráci několika partnerů, mezi nimiž právě naše univerzita významným dílem přispěla k poznání mimořádné osobnosti biskupa a mecenáše Karla z Lichtensteinu-Castelcorna, stavebníka kroměřížského zámku. Univerzita Palackého pokládá za čest podílet se na vědeckém bádání zaměřeném na výtvarnou podobu památky světového kulturního dědictví UNESCO a ráda svými odbornými zkušenostmi přispěje k jejímu přesnějšímu poznání, popisu a uchování pro budoucnost,“ říká rektor.

Memorandum, které arcibiskup Josef Nuzík a rektor Martin Procházka podepsali, má budoucí restaurování jedinečných prostor postavit na seriózní základy podložené průzkumem a bádáním. Zdůrazňuje přitom význam interdisciplinárního přístupu, který zapojí odborníky z různých oblastí umělekohistorické a památkové péče, a počítá i se spoluprací při získávání financí z veřejných prostředků a s pozdějším využitím poznatků například při pořádání studijních programů nebo vzdělávacích a populárně-naučných aktivit. Univerzita Palackého již mimo jiné při studiu štukových dekorací zahájila spolupráci díky mezinárodnímu projektu *Stucco Decoration across Europe* spolufinancovanému Evropskou unií v rámci programu Erasmus+.

Význam zapojení různých oborů zdůrazňuje Jana Zapletalová, vedoucí katedry dějin umění Filozofické fakulty UP, která bude za spolupráci zodpovídat právě na straně univerzity. „Saly terreny a grot-

ty se řadí mezi nejcennější části Arcibiskupského zámku a jejich unikátní a poměrně autenticky dochovaná dekorace patří mezi významné památky na evropské úrovni. Vyznačuje se rafinovaným ikonografickým programem, využitím cenných materiálů a zejména mimořádnou kvalitou uměleckého provedení štukové a malířské výzdoby. Poznání a studium výzdobných systémů grott a sal terren však současně náleží k nejnáročnějším úkolům v umělekohistorické a památkové praxi, neboť kombinuje rozmanité množství uměleckých druhů a materiálů a vyžaduje komplexní mezioborový přístup, který propojuje humanitní a přírodovědné disciplíny,“ říká Jana Zapletalová.

Také podle vedoucí památkového oddělení arcibiskupství Aleny Tobolkové je tato spolupráce příležitostí ještě lépe pečovat o cennou památku. „Chceme tak zajistit maximální a náležitou péči o výjimečný prostor, který se nám díky odkazu předchozích generací biskupů, a zvláště biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna, dochoval. Samotným restaurátorským zásahům bude předcházet rozsáhlá badatelská činnost a spolupráce s odborníky z několika oborů v ČR i v zahraničí,“ upozorňuje a dodává: „Význam této památky si žádá stanovení přesné koncepce předcházející konzervátorským a restaurátorským zásahům. Ty musejí být založeny na důkladné badatelské činnosti a rozsáhlých restaurátorských průzkumech – materiálových, technologických i dalších – které budou probíhat v rozmezí několika let. Pro správné zachování výpovědní hodnoty památky je tak spolupráce s Univerzitou Palackého klíčová.“

Zdroj: Arcibiskupství olomoucké
(Redakčně upraveno)

Otec Froidmont brzy poznal, že je škoda nechat dělat sluhu tak nadaného, chytřejšího a zbožného chlapce. Umínil si, že Jana zařadí mezi ostatní žáky, ale měl trochu obavy, aby ho touto změnou nezarmoutil. Viděl totiž, jak je Jan šťastný, když si svýma rukama vydělává na každodenní chléb. Nakonec se rozhodl a Janovi místo posluhování svěřil tři menší žáky, bratry Roonovy.

Jan se stal jejich vůdcem a ochráncem, modlil se s nimi, pomáhal jim s ob-

lékáním, chodil s nimi na mši svatou, učil je katechismu a doprovázel na procházkách. Měl na ně zjevně dobrý vliv, chlapci se pod jeho vedením změnili, z čehož měli největší radost jejich rodiče a kanovník, neboť dosud byli neposlušní a tvrdohlaví.

Ale i Jan si u Froidmonta přišel na své. Kanovník si ho totiž velmi oblíbil a často ho brával s sebou na procházku či na návštěvy. Jan se při tom vždy choval nenuceně a přirozeně. I když měl prostý oděv,

vždy ho měl čistý. A když se mu někdy šaty trochu natrhly, sám si je našil, protože nechtěl dělat rodičům zbytečné výdaje.

(Pokračování příště)

Podle knihy Koloman Grieger S. J.:
Svätý Ján Berchmans S. J. Vzor mládeže.
Vydal Posol Božského Srdce Ježíšova.
Trnava, 1929

Upravila Silvia Koscelanská-Hajdučeková
Překlad -jk- (Redakčně upraveno)

Pondělí 9. 9. 2024

6:05 Cesta k andělům: Halina Pawłowska – spisovatelka a moderátorka **7:00** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře: Kde zní zpěv, tam dobrý lid bytuje... CM Troják **8:20** Island – Napříč ledovou pustinou **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Charita pro Ukrajinu v čase války **9:35** Hlubinami vesmíru s dr. Michalem Zajačkem: Jádra galaxií **10:15** Květno **10:25** Hovory z Rekovic: Pavel Šporcl **10:45** Setkání: Stanislav Šec – Meditační zahrada v Plzni – Památník obětem zla **11:00** Uvítací ceremoniál před prezidentským palácem v Dili: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [L] **11:30** Zvdvoilostní návštěva u prezidenta republiky v prezidentském paláci v Dili: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [L] **12:00** Setkání s představiteli společenského života a diplomatickým sborem Východního Timoru: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [L] **12:45** Přejeme si... [P] **13:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **13:45** V pohorách po horách: Slezské Beskydy **14:00** Noční univerzita: RNDr. Jiří Grygar, CSc. – Nepotřebná astronomie aneb Jednou z ní budou vlády vybírat daně **15:20** Věrní kysuckým tradicím **15:45** S chutí přes práh: Kongregace Školských sester de Notre Dame v Hradci Králové **16:10** Svědectvá života – Atilla [P] **16:40** V souvislostech **17:05** Zahrada písničkářů: Zbytečný luxus **17:30** Sedmihlásky: Když začne skřivánek **17:35** Příběhy Starého zákona: Rút **18:00** Setkání s mládeží na stadionu Sir John Guise v Port Moresby: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **19:05** Polské stopy v Olomouci II. **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Lesk a bída fantazie **19:45** Přejeme si... **20:05** Přesah [P] **20:50** Tvář [P] **21:10** ARTBITR – Kulturní magazín (35. díl): Ještě jedna jízda s Matkou Terezou a Folcem Terzanim **21:25** Stopy apoštola Pavla v srdci Evropy: 30 let paulínek v ČR **21:50** Setkání: Jiří Navrátil – Štramberk **22:05** Noemova pošta: Září 2024 **23:05** Andělé s hudebními nástroji v katedrále Saint-Julien v Le Mans **0:05** Když bolí tělo: Robotická chirurgie v gynekologii **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 10. 9. 2024

6:05 Biblická studna: S doc. Jakubem Jinkem **7:10** Svobodní **8:35** Hovory z Rekovic: Jan Svoboda **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Legrace za pár drobných **9:30** Mše svatá na pláni Taci Tolu v Dili: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [L] **11:05** V souvislostech **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Nevinné o víně **12:55** Dolní Ročov **13:05** Libérie – Sen krejčího **13:35** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka – Běh 100 km: Moravský Krumlov – Údolí Rokytne – Třebíč [P] **14:00** Koruna pro českého krále **14:50** Škola tmou **15:08** V pohorách po horách: Hranická propast **15:20** Nepřítelem osudu **16:00** Muzikanti, hrajte: Holobkova mozeka **17:05** Sedmihlásky: Když začne skřivánek **17:10** Příběhy Starého zákona: Prorok Samuel **17:15** Bratr oheň: Na pusté zemi **18:00** Návštěva dětí s postiženými ve škole Irmas Alma: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **18:25** Setkání s duchovními a zasvěcenými osobami Východního Timoru: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Empatie nezabije **19:45** Přejeme si... **20:05** Daruj písničku [L] **21:05** Klapka: S festivalem BAF [P] **22:15** Poletuchy: Na skok do Štramberka **23:00** Má vlast: Zámek Holešov I. **0:00** Hrdinové víry (4. díl): Metoděj Habáň **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 11. 9. 2024

6:05 Cesta k andělům: Jiří Korda o exorcismu – lékař a kněz **6:55** Klid zbrani **7:25** Noční univerzita: RNDr. Jiří Grygar, CSc. – Nepotřebná astronomie aneb Jednou z ní budou vlády vybírat daně **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Služebnice Boží Matka Vojtěcha **9:30** Když bolí tělo: Nemoci oka a jejich léčba **10:30** Do varu s Maxem Kašparů: Duchovní a duševní zdraví **10:45** Dáváme lidem naději: Charita Valašské Meziříčí a její činnost **11:30** Živě s Noe [L]

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

11:40 Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Velehradská zastavení: Díl 1. – Unionistické kongresy **13:00** Tvář **13:20** Naše cesta: Salesiáni na Madagaskaru **14:00** Výroční obyčej na Valašsku: Rožnovské slavnosti 2023 **15:20** O zaniklé Karvinné **16:10** Přesah **17:00** Sedmihlásky: Když začne skřivánek **17:05** Příběhy Starého Zákona: Pomazání Davida za krále **17:10** Strýček Emu: Čápi **17:30** Terra Santa News: 11. 9. 2024 [P] **17:50** Okřídlení sousedé: Obyvatelé půd **18:10** Legrace za pár drobných **18:30** Setkání s mladými lidmi v Centro de Conveções v Dili: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Svatý Eligius **21:00** Moudrost mnichů: Samostatnost **21:15** Setkání: Stanislav Antoš – Domažlice [P] **21:30** Noční univerzita: Anselm Grün OSB – Od mne k tobě **22:25** Poutnický čas: S Alenou a Josefem Kóblavými **22:45** Viac ako pieseň (4. díl): Jana Zubajová a pieseň Verny Boh **22:55** Thajsko: Země hadů **0:00** Nebojte se...! Ptejte se kněze **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 12. 9. 2024

6:05 Biblická studna: S Martinem Škořepou **7:10** Bazilika s tajemným světlem (2. díl): Mariánská bazilika **7:20** Církev za oponou: Seminář **7:40** Sakartvelo: Země pod Kavkazem **8:30** Terra Santa News: 11. 9. 2024 **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Můj chrám: Hayato Okamura, kostel sv. Ignáce v Praze **9:30** Noemova pošta: Září 2024 **10:30** Harfa Noemova: A. Dvořák: Requiem, II. část **11:15** Mše svatá na Národním stadionu Singapore SportsHub: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [L] **12:40** Setkání s představiteli společenského života a diplomatickým sborem v Singapur: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **13:30** Přejeme si... [P] **14:00** Setkání: Stanislav Antoš – Domažlice **14:10** A. Dvořák: Svatební košile: Podzemní festival duchovní hudby 2022 **15:35** Otevřeně chrámy **16:00** Jak pokřátvat svět: S Jitkou Molavcovou **17:25** Ženy naší rodiny **18:00** Sedmihlásky: Když začne skřivánek **18:05** Příběhy Starého zákona: David a Goliáš **18:10** Ovečky: 24. neděle v mezidobí [P] **18:40** Divám se kolem sebe **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře [L] **21:30** Setkání: Pavel Šotla – Hlinsko [P] **21:40** Na pomezí ticha a tmy **22:30** Modlitba růžence z Fatimy [L] **23:30** Bohém s Bohem: Pavel Helan **0:45** Skryté poklady: Vladimír **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 13. 9. 2024

6:05 Cesta k andělům: Miloš Bok – dirigent a skladatel **6:55** S chutí přes práh: Komunita bratří františkánů v Moravské Třebové **7:15** Mixtékové – Mezi náboženstvím a tradicí **7:45** Cvrlikání (100. díl): Hmlisto + Petr Linhart **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** ARTBITR – Kulturní magazín (35. díl): Ještě jedna jízda s Matkou Terezou a Folcem Terzanim **9:30** V pohorách po horách: Dráteničky **9:40** Grotesky Laurela a Hardyho: Výběrci nájemného **10:10** Vodopády milosrdenství **10:40** Přesah **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Daruj písničku **14:00** Černobyl na kolečkách **15:35** Na startu: S Alžbětou Majerovou o Taizé **16:00** Svatý Eligius **17:00** Sedmihlásky: Když začne skřivánek **17:05** Příběhy Starého zákona: David a Saul **17:11** Vít Pfeš, umělecký řezbář **17:30** Svědectvá

života: Sr. Notburga Galbavá DKL – Belušské Slatiny **18:00** Návštěva starých a nemocných lidí v Domě svatě Terezy v Singapur: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **18:30** Mezináboženské setkání s mladými lidmi v Singapur: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **19:00** Závěrečný ceremoniál na mezinárodním letišti Changi v Singapur: Papež František v jihovýchodní Asii a Oceánii [P] **19:35** Dědek a jeho kreslený svět: Chlapi nepláčou **19:45** Přejeme si... **20:05** K jádru věci [L] **21:10** Můj chrám: Ivo Slavotínek, první náměstek hejtmana Olomouckého kraje, v Bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku [P] **21:30** V pohorách po horách: Gruň – Beskydy **21:40** Poutnický čas: S Martinem Jiráskem **22:05** Výpravy do divočiny: Šelmy hledají domov **23:40** Colours 2015: Výběr z vystoupení kapel na Drive Stage **0:15** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Vranovská přehrada **0:30** Honduras – Texiguat, zapomenutá komunita **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 14. 9. 2024

6:05 Biblická studna: S Márií Kunstovou **7:10** Vodní nádrž Sedlice – Pelhřimovsko, Vysočina **7:25** Absolventi: Anton Jablonický **7:50** Mladí salesiániští misionáři – Austrálie **8:00** Don Rua – nástupce **8:25** Sedmihlásky: Když začne skřivánek **8:30** Ovečky: 24. neděle v mezidobí **8:55** Bratr oheň: Na pusté zemi **9:20** Strýček Emu: Čápi **9:40** 40 let se Štěpánčkou **10:15** Můj chrám: Ivo Slavotínek, první náměstek hejtmana Olomouckého kraje, v Bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku **10:35** Flešboky: Gdzone podcast: Sestra Helena – Boha jsem potkala za komunismu na protináboženském školení **11:05** 800 let Sekulárního řádu svatého Františka **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu [P] **12:25** Kaplani naděje: Sr. Pavla Hana Martínková **12:40** Klapka: S festivalem BAF **14:00** Sedm výprav Josefa Vágnera (6. díl): Simba a ti druzí **15:30** Filipov **15:40** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka – Běh 60 km: Vranovská přehrada – Bílý kříž [P] **16:00** Co už umíme: Rožnovské slavnosti 2023 **17:00** Naši – osobnosti lidové kultury – Zdeněk Bláha **17:16** Klenot v lese **17:40** Svědectvá života: Sr. Miriam Faganová DKL – Belušské Slatiny **18:00** Benno – člověk mezi lidmi **18:40** Plody Medžugorje **18:50** V souvislostech [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Moudrost mnichů: Autorita otce **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen III. (3. díl): Lékaři, uzdrav sám sebe [P] **21:10** Dobrodružství před kamerou [P] **22:20** Dokořán: S Ondřejem Rumlem **23:10** Poletuchy: Na skok do propasti **0:00** Letem jazzem: Ke kořenům jazzu **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 15. 9. 2024

6:05 Večer chval: Živá modlitba a chvála **7:10** Labyrintem víry s Tomášem Halikem: Divadlo pro anděly **7:35** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře **9:05** Cesta k pěstounství: Rozhodnutí stát se pěstounem **9:10** V pohorách po horách: Stolová hora v oblasti Pálavských vrchů **9:20** Svatá Anežka **9:45** Múzy církevních škol: Katolické gymnázium Třebíč [P] **10:00** Mše svatá z Třebovického kolače [L] **11:15** Poutnický čas [P] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Múzy církevních škol: CZŠ Veselí nad Moravou [P] **12:55** Muzikanti, hrajte: Valaška **14:10** Dobrodružství před kamerou **15:20** Carlo Acutis – Ajfák Boží: Štramberk, kostel sv. Jana Nepomuckého **16:15** Múzy církevních škol: Arcibiskupské gymnázium Kroměříž [P] **16:30** Múzy církevních škol: Cyrilometodějské gymnázium a SPgŠ Brno [P] **17:00** The Chosen III. (3. díl): Lékaři, uzdrav sám sebe **18:10** Sedmihlásky: Jede forman dolinu **18:15** Ovečky: 24. neděle v mezidobí **18:40** Strýček Emu: Chodíme do plavání [P] **18:50** Múzy církevních škol: Střední škola svatě Anežky České v Odrách [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Oderská třičtíčka [P] **21:05** Letní sniž **22:35** Island – Odraz Stvořitele **23:05** Poslední budí prvými **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:00** Když bolí duše: Autismus **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 9. 9. o 16:05 hod.: 45. apoštolská cesta pápeža Františka

Záznam udalostí zo 45. apoštolskej cesty pápeža Františka do Ázie a Oceánie.

Utorok 10. 9. o 20:55 hod.: Zlatá niť viery na Britských ostrovoch (2)

Prvým písomným údajom je listina Bela IV. z roku 1267. K najvýznamnejším postavám histórie Tepličky nad Váhom patrí manželka palatina Františka Veselénioho - Žofia Bosniaková. Na jej podnet bol v Tepličke založený útulok pre chudobných.

Streda 11. 9. o 20:25 hod.: Jeden na jedného

Analýza aktuálnych udalostí v spoločenskom, politickom a cirkevnom živote.

Štvrtok 12. 9. o 11:15 hod.: Svätá omša v SportsHub National Stadium v Singapure

45. apoštolská cesta pápeža Františka do Ázie a Oceánie.

Piatok 13. 9. o 20:30 hod.: BIBLIA: Genezis

Filmové rozprávanie biblického diania od stvorenia až po potopu. Ojedinelý medzinárodný projekt. Zúčastnili sa ho významní svetoví režiséri a hviezdne bolo i herecké obsadenie.

Sobota 14. 9. o 20:30 hod.: Bitka pri Viedni: 11. september 1683

V lete v roku 1683 začína obliehať Viedeň trisťtisícová armáda moslimských bojovníkov Osmanskej ríše. 11 septembra sa odohráva dôležitá bitka, ktorá rozhodla o osude celej Európy. Turecké vojsko je porazené vďaka poľskému kráľovi Jánovi III.

Nedeľa 15. 9. o 10:30 hod.: Svätá omša zo Šaštína

Priamy prenos z Národnej púte k Sedembolestnej Panne Márii.

CINELUX – sobota 14. 9. 2024: Súdruh Don Camillo

Dedina starostu Pepponeho (Gino Cervi) a kňaza dona Camilla (Fernandel) po dlhej rozprave podpíše zmluvu o priateľstve s partnerskou dedinou v Sovietskom zväze. Peppone sa spolu s niekoľkými kamarátmi rozhodne zúčastniť sa uvítacej ceremónie na opačnej strane železnej opony a don Camillo si vezme do hlavy, že sa k nim pridá. Peppone najskôr ostro protestuje, ale keď mu don Camillo pohrozí zverejnením informácií o jednom jeho starom prehršku, nakoniec s kňazovou účasťou súhlasí. Don Camillo sfaľuje svoje osobné údaje a stane sa z neho súdruh Tarocci. Peppone a ostatní dedinčania sú jediní, ktorí poznajú jeho skutočnú totožnosť.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

7. - 14. ZÁŘÍ 2024

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 8. 9.		PO 9. 9.		ÚT 10. 9.		ST 11. 9.		ČT 12. 9.		PÁ 13. 9.		SO 14. 9.			
Antifona	1028	1148	1044	1164	1060	1181	1075	1197	1091	1214	1734	1953	1504	1694		
Žalm	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	783	881	786	884		
Ranní chvály:																
Hymnus	1029	1148	1045	1164	1061	1181	1076	1197	1091	1214	1734	1953	1504	1694		
Antifony	1030	1149	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1107	1232	1504	1695		
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	1108	1232	813	914		
Krátké čtení a zpěv	1033	1152	1049	1169	1065	1186	1079	1201	1095	1218	1735	1954	1505	1695		
Antifona k Zach. kantiku	714	806	1049	1169	1499	1688	1080	1202	1095	1218	1735	1954	1505	1696		
Prosby	1033	1153	1049	1169	1065	1186	1080	1202	1095	1219	1724	1943	1505	1696		
Závěrečná modlitba	714	806	1050	1687	1499	1688	1080	1202	1096	1689	1500	1690	1506	1697		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1034	1157	1050	1171	1066	1187	1081	1203	1096	1220	1112	1237	792	890		
Antifony	1035	1155	1051	1171	1066	1188	1081	1203	1097	1220	1113	1237	1506	1697		
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254		
Krátké čtení	1037	1157	1054	1174	1069	1190	1084	1206	1100	1223	1115	1240	1506	1697		
Závěrečná modlitba	714	806	1054	1174	1069	1191	1084	1206	1100	1224	1116	1240	1506	1697		
Nešpory:	SO 7. 9.															
Hymnus	1024	1143	1039	1158	1055	1176	1071	1192	1085	1208	1101	1225	1736	1955	1507	1698
Antifony	1025	1144	1040	1159	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1118	1243	1508	1699
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1118	1243	1508	1699
Kr. čtení a zpěv	1027	1146	1043	1162	1059	1179	1074	1195	1089	1212	1105	1229	1737	1956	1510	1701
Ant. ke kant. P. M.	714	805	715	806	1059	1180	1499	1688	1090	1212	1105	1229	1737	1956	1510	1701
Prosby	1028	1147	1043	1163	1059	1180	1074	1196	1090	1212	1105	1229	1731	1950	1510	1701
Záv. modlitba	714	806	714	806	1060	1687	1499	1688	1090	1213	1106	1689	1500	1690	1506	1697
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Nedeľa 8. 9. – 23. nedeľa

v mezidobí

1. čt.: Iz 35,4–7a

Ž 146(145),6c–7.8–9a.9bc–10

Odp.: 2a (*Duše má, chval Hospodina! Nebo: Aleluja.*)

2. čt.: Jak 2,1–5

Ev.: Mk 7,31–37

Pondělí 9. 9. – nezávazná památka sv. Petra Klavera

1. čt.: 1 Kor 5,1–8

Ž 5,5–6.7.12

Odp.: 9a (*Veď mě ve své spravedlnosti, Hospodine!*)

Ev.: Lk 6,6–11

Úterý 10. 9. – nezávazná památka bl. Karla Spinoly

1. čt.: 1 Kor 6,1–11

Ž 149,1–2.3–4.5–6a+9b

Odp.: 4a (*Hospodin miluje svůj národ. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 6,12–19

Středa 11. 9. – ferie

1. čt.: 1 Kor 7,25–31

Ž 45(44),11–12.14–15.16–17

Odp.: 11a (*Slyš, dcero, pohled a naslouchej.*)

Ev.: Lk 6,20–26

Čtvrtek 12. 9. – nezávazná památka Jména Panny Marie

1. čt.: 1 Kor 8,1b–7.10–13

Ž 139(138),1–3.13–14ab.23–24

Odp.: 24b (*Veď mě, Hospodine, cestou odvěkou!*)

Ev.: Lk 6,27–38

Pátek 13. 9. – památka sv. Jana Zlatoústého

1. čt.: 1 Kor 9,16–19.22b–27

Ž 84(83),3.4.5–6a+8a.12

Odp.: 2 (*Jak milý je tvůj příbytek, Hospodine zástupů!*)

Ev.: Lk 6,39–42

Sobota 14. 9. – svátek Povýšení svatého Kříže

1. čt.: Nm 21,4b–9

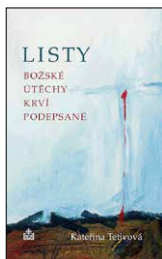
nebo Flp 2,6–11

Ž 78(77),1–2.34–35.36–37.38

Odp.: srov. 7c (*Nezapomínejte na Boží skutky!*)

Ev.: Jan 3,13–17

K 20. VÝROČÍ ÚMRTÍ P. LADISLAVA KUBÍČKA

LISTY BOŽSKÉ ÚTĚCHY KRVÍ PODEPSANÉ

Kateřina Lenka Tetivová

Výběr z korespondence mezi autorkou knihy a P. Ladislavem Kubíčkem, doprovázený vzpomínkami na setkání v letech 1996–2001 na pozadí kritického životního období, které Kateřina Tetivová právě prožívala (ztráta zaměstnání, zdravotní problémy, hledání duchovního povolání). Kniha je svědectvím pevného, nekompromisního, a přitom krásného duchovního vedení, jež nese své dobré ovoce. Citované biblické úryvky a černobílé fotografie jsou vhodným doplňkem poutavého svědectví.

*Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Brož., 121x196 mm, 176 stran, 125 Kč*

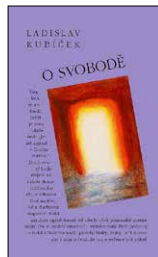

AŽ K PROLITÍ KRVE • RADOSTNÉ POSELSTVÍ P. LADISLAVA KUBÍČKA

Sestavila Marie Svatošová • Odpovědný redaktor Aleš Palán • Z teologického hlediska posoudil P. Josef Kolářek

O svou vzpomínku na P. MUDr. Ladislava Kubíčka se chtěly podělit stovky lidí. Autorka této publikace jejich dopisy zpracovala a poskládala tak vzpomínkovou knihu. Text je doplněn více než stovkou fotografií, úryvky z Kubíčkových dopisů a zápisky těch, kteří se u P. Ladislava zpovídali a radili se s ním.

*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Čtvrté vydání • Váz., 127x190 mm, 364 stran, 399 Kč*

O SVOBODĚ

P. MUDr. Ladislav Kubíček

V křesťanské zvěsti je svoboda něco základního, jistého, určitého. Je prvním a hlavním plodem vykoupení Kristova. P. Kubíček skrze své úvahy vede čtenáře k tomu, aby si daru svobody vážil, radoval se z něho a chránil jej – a to i před vlastní lhostejností a nedomyšleností.

*Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Brož., 121x196 mm, 80 stran, 75 Kč*

O POSLEDNÍCH VĚCECH ČLOVĚKA

O POHŘBECH A POHŘBÍVÁNÍ

Petr Piňha • Redakce Alena Jirsová • Recenzovali prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc., a P. Mgr. Jakub Berka, OPraem.

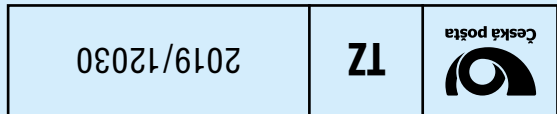
Kniha profesora Piňhy ve své první části nabízí s nadhledem a v neformálním tónu historizující přehled o posledních věcech člověka, se kterými se většina lidí setkává v rozpoložení smutku ze ztráty, úzkosti z osamění a pocitu bezmoci. Slova duchovní útěchy v souboru promluv a kázání z let 2001–2022 v druhé části knihy jsou nejen povzbuzením pro pozůstalé, ale i příkladem pro budoucí kazatele, jak při posledním rozloučení citlivě formulovat lidské i Boží odpuštění a projevem pokory dojít ke smíření s nevyhnutelným a k víře v pokračování života.

*Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum pro Katolickou teologickou fakultu
Brož., 143x205 mm, 210 stran, 260 Kč*

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matrice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

**779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matrice cyrilometodějská s. r. o.**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registráční značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadáme nezveřejnění příspěvků nevracím.